Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет

Слово про вченого:

Баханова Світлана Степанівна

(до 60-річчя з дня народження)

УДК 37.01 (06)
ББК 74я5

С 48 Слово про вченого: Баханова Світлана Степанівна. – Бердянськ : БДПУ, 2021. – 28 с.

Друкується за рішенням вченої ради Бердянського державного педагогічного університету. Протокол № 8 від 25.03.2021 року.

У брошурі подано нариси життя й діяльності кандидата історичних наук, доцента кафедри історіїіта філософії гуманітарно-економічного факультету Бердянського державного педагогічного університету БАХАНОВОЇ Світлани Степанівни.

Упорядкування та комп'ютерний набір: Валентина ДУДЕНОК
Катерина НАЗІМОВА

© Бердянський державний
педагогічний університет, 2021

БАХАНОВА СВІТЛАНА СТЕПАНІВНА

30 березня святкує свій ювілейний день народження Світлана Степанівна Баханова – шанований історик, талановитий викладач, людина активної життєвої позиції.

Усе життя працюючи в сфері гуманітарної освіти (у якості керівника або викладача), Світлана Степанівна прагне не лише сама збагнути складний світ соціуму та порухів людської душі, а й щедро ділиться своїми знаннями й душевними прагненнями з численними учнями та послідовниками.

У 1983 році Світлана Степанівна Баханова закінчила історичний факультет Дніпропетровського державного університету та розпочала працювати. Викладала історію в середній школі № 11 м. Бердянська, у 1984–1995 рр. працювала учителем історії у загальноосвітній школі № 3, з 1998 р. по 2002 р. – учителем історії (отримала звання "Старший учитель" (2000 р.)) та заступником директора з навчально-виховної роботи ЗОШ № 2 (2001/2002 навчальний рік). За підготовку учня-переможця обласного конкурсу-захисту науково-дослідних робіт МАН у 2000 р. нагороджена грамотою відділу освіти виконкому Бердянської міської Ради депутатів. Нагороджувалася грамотами управління освіти Запорізької облдержадміністрації (2000 р. та 2001 р.) за сумлінну роботу, досягнуті успіхи в навчанні й вихованні підростаючого покоління.

Починаючи з 2002 р., Світлана Степанівна – старший викладач кафедри історії України соціально-гуманітарного факультету Бердянського державного педагогічного університету. У 2005-2007 рр. – заступник декана з навчальної роботи соціально-гуманітарного факультету. У 2007-2010 рр. навчалася в аспірантурі БДПУ. 01.02.2012 р. у спеціалізованій вченій раді Д 08.051.14 Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара захистила дисертацію "Моделі української державності 1917–1922 рр. у сучасних шкільних підручниках з історії" за спеціальністю 07.00.06 – історіографія,

джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни.

У 2010-2011 рр. Світлана Степанівна працювала старшим викладачем кафедри історії України, у 2011-2012 р. – старшим викладачем кафедри всесвітньої історії та методики навчання суспільствознавчих дисциплін, з 2012 р. – доцентом кафедри філософії та всесвітньої історії. 16.05.2014 р. рішенням Атестаційної колегії Бахановій С. С. присвоєно вчене звання доцента кафедри філософії та всесвітньої історії. З 2016 р. – доцент кафедри історії та філософії.

Світлана Степанівна на високому науково-методичному рівні, застосовуючи інноваційні технології, викладає такі дисципліни: "Спеціальні історичні дисципліни", "Історія повсякденності", "Пам'яткознавство", "Історія середніх віків", "Історія української культури", "Історія світової культури".

Баханова С. С. бере активну участь у науково-дослідній роботі кафедри історії та філософії гуманітарно-економічного факультету Бердянського державного педагогічного університету. Упродовж 2008-2018 рр. виступала з доповідями на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, має тридцять публікацій, з яких одна одноосібна і дві колективні монографії, навчальний посібник (у співавторстві).

У 2013-2019 рр. Світлана Степанівна займалася дослідженням проблем викладання періоду катастроф у середній і вищій школі. Пройшла стажування у Міжнародному інституті з вивчення історії Холокосту "Яд Вашем" (Єрусалим, 2014 р.), брала участь у семінарах і літніх школах, що проводили Український центр вивчення історії Голокосту, Науково-дослідницький інститут вивчення Голокосту "Ткума", Європейський центр проблем меншин, Інститут Centropa.

Протягом останніх років Баханова С. С. активно співпрацює з Науково-методичною лабораторією Verba Magistri Науково-освітнього центру дослідження Голодомору в Україні (HREC in Ukraine), свідченням чого є участь у наукових симпозіумах, присвячених проблемам Голодомору, проведені

лекційні і практичні заняття у літній школі "Verba Magistri". Також Світлана Степанівна підготувала аналітичне дослідження "Тема Голодомору 1932-1933 років у сучасній українській школі: моніторингове дослідження", результати якого доповідалися на міжнародних методичних семінарах та передані до Науково-освітнього центру дослідження Голодомору в Україні.

Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України Баханова С. С. виконувала обов'язки члена журі Всеукраїнського студентського турніру з історії (2015–2019), члена журі Всеукраїнського турніру юних істориків (2015–2019).

За час роботи в університеті Світлана Степанівна зарекомендувала себе як досвідчений викладач, що постійно співпрацює з методичним об'єднанням учителів історії м. Бердянська, консультує з питань написання учнівських МАНівських робіт, приділяє велику увагу розвиткові здібностей студентів, їх підготовці до участі в інтелектуальних змаганнях, організує історичні турніри в межах факультету, бере участь у підготовці команди факультету до участі у Всеукраїнському турнірі істориків, яка двічі здобула третє місце (2018, 2019), а також патріотичному вихованню, популяризації історії міста Бердянська серед студентів: проводить екскурсії містом, тематичні екскурсії, співпрацює з музеями, консультує студентів при підготовці ними проєктів, екскурсій і квестів: "Топоніміка рідного краю", "Бердянськ, що непомітно зникає", "Історія в пам'ятниках старого цвинтаря", "Стежками старого міста" (віртуальна версія). Світлана Степанівна користується заслуженим авторитетом серед викладачів і студентів.

За успіхи в навчально-методичній та науковій роботі Баханова С. С. нагороджена почесними грамотами Бердянського державного педагогічного університету, Управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, МОН України, нагрудними знаками "Відмінник освіти" та "Василь Сухомлинський".

ОСНОВИ
ЦИВІЛЬНОГО
ПРАВА
СУДІ

Здоровя
і життя

NIL EST IN HOMINE BONAMENTE MELIVS:
25
2019-8-14 17:51

Привітання від колег

Вельмишановна Світлано Степанівно!

Вітаємо з урочистою подією, з чудовим ювілеєм!

Ви працюєте в університеті багато років і проявили себе настільки добре, що гуманітарно-економічний факультет без Вас неможливо уявити. Ви були у витоків його утворення, довгий час працювали на посадах, а особисто для мене, в тяжкі часи були підтримкою. Ваш професіоналізм, знання й відповідальне ставлення до роботи викликають заслужену повагу колег і студентів. Ваші лекції неперевершені, Ваше серце завжди відкрите, Вашому творчому запалу просто позаздриш!

60 років – це не так вже й багато. Всього-на-всього два рази по 30. Тож нехай самі благополучні 30 років життя будуть ще попереду, адже Ваша краса підкорює, Ваш розум захоплює, Ваша чарівність і елегантність гідні наслідування, а сила духу гідна поваги! З Вами цікаво, легко й затишно.

Бажаємо, щоб Ваше життя було наповнене чудовими подіями і повною гамою добрих відчуттів. Нехай міцне здоров'я дозволить відчувати все нові й нові враження від привітних зустрічей, подорожей і пригод. Бажаємо Вам підтримки близьких, душевного спокою і багато радості! І нехай завжди у Вас буде піднесений і відмінний настрій, а життя наповнене приємними моментами, сюрпризами та яскравими емоціями! ВІТАЄМО!

З повагою – Тамара МАКАРЕНКО і колектив гуманітарно-економічного факультету

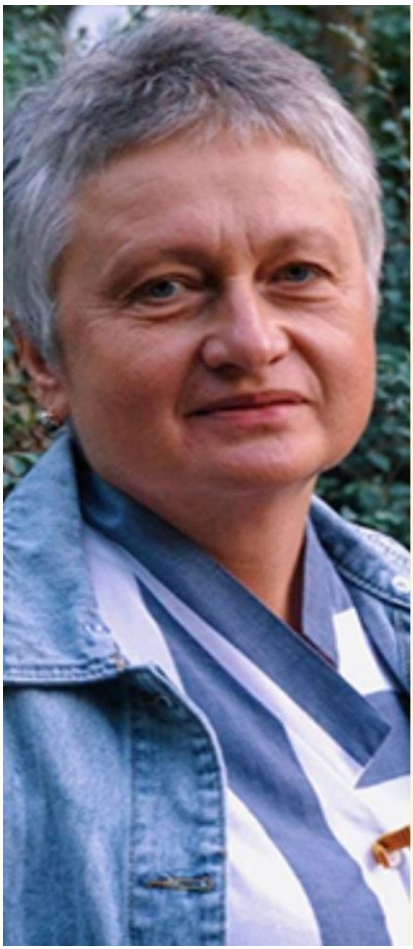

Факультет фізичної культури, спорту та здоров'я людини

Вітаємо з ювілеєм чудового науковця, професійного педагога і прекрасну жінку Світлану Степанівну Баханову!

Міцного Вам здоров'я, особистого щастя, невичерпної енергії та наснаги у всіх справах!

Шановна Світлана Степанівна!

Прийміть найщиріші вітання
з нагоди Вашого ювілейного Дня народження!

Нехай у Ваших задумах завжди буде мудрість, на роботі – підтримка, вдома – увага та взаєморозуміння, у серці – світло від людської вдячності. Бажаємо міцного здоров'я, нових досягнень та успіхів. Нехай завжди Вас супроводжує щаслива зоря удачі, Боже благословення, а у Вашому домі панують любов, злагода та добробут на довгі літа.

Колектив факультету фізико-математичної,
комп'ютерної та технологічної освіти

Шановна Світлана Степанівна, намагаючись підібрати необхідні слова, щоб привітати Вас з Днем Народження, від імені усього студентсва, Я зрозумів що не буде нічого кращого, ніж виразити пошану, подяку та низький уклін за те, що Ви у Нас є – віршем.

Герои спят, опять распят и дело вроде не в тебе.
Но вот сошла к порогу ночь и сны туманом по воде,
Годами меряют шаги по стрелкам циферблатов лет.
Ерусалимские штыки, где темнота скрывала свет.
Быть может сказки эпилог, ведущей компасом в ночи,
Зажжённый в детстве уголёк с годами тлеет и горчит,
Но снова силуэт креста встаёт над городом моим,
Опять философ иль поэт распят под прессом серых спин.
Не веря больше ни во что, тут каждый усмиряет боль.
Давно в прикованных руках судьба идущих за тобой.
Но всё же есть один ответ, дающий свету путь в ночи -
Всегда есть тот, кто пропадёт, но сбережёт огонь свечи.

Пам’ять, любов та пошана ніколи не зникнуть в нашому сердці. Многая літа Вам. З Днем Народження.

Вельмишановна Світлано Степанівно!

Щиро вітаючи Вас із ювілеєм, пригадую нашу першу зустріч, коли я в складі кількох представників тоді ще БДПІ прийшов до школи № 2, де Ви нас приймали в статусі завуча. З тієї пори утекло та змінилось багато: БДПУ вже давно є Вашою "рідною домівкою", тут вивчились Ваші сини, якими університет по праву пишається…

Хочеться побажати Вам міцного здоров'я, оптимізму, енергії та наснаги, аби були і бажання, і можливості для насолоди тим, що дає життя!

Ваш – Ігор Лиман

Шановна Світлано Степанівно!

Вітаємо Вас з ювілеєм

Бажаємо багато нових вражень і задоволень. Нехай мудрість і жіноча інтуїція буде багатогранною і гострою, немов жменя східних спецій, нехай події в житті будуть яскравими і насиченими, немов аромат східної кухні, а мудрість незбагненною, як загадкові книги східних мудреців. І нехай збудуться Ваші мрії, і все буде складатися так, як Ви плануєте і навіть краще!!!

Колектив бібліотеки БДПУ

Шановна Світлана Степанівна!

Ми з ювілеєм Вас вітаєм!
Щоб стільки ж раз весна цвіла!
Сьогодні щиро Вам бажаєм
Здоров'я, щастя і тепла! Щоб шлях
Ваш був такий широкий,
Щоб мало було перешкод,
Щоб ювілей справляли сотий!
Не знали б Ви тяжких турбот.
А ще бажаєм добре жити,
Щоб внуки виросли - гей раз!
Щоб мали Ви кого любити,
І щоб любили міцно Вас!
Щоб було все гаразд в роботі.
Вона, звичайно не проста.
Щоб було все - і "за", і "проти",
Як компроміс - життя – буття!
Ще раз сердечно Вас вітаєм!
Добра Вам зичимо сповна,
Багато світлих днів бажаєм!
І довгі, довгії літа...

Кафедра правознавства

Шановна Світлано Степанівно, від щирого серця вітаємо Вас з Днем народження!

Напевно, історія забирає в нас все окрім спогадів і набутого досвіду. Починаючи навчання в БДПУ, ми – студенти – точно не здогадувалися, що саме залишиться в нас через кілька швидкоплинних років навчання. Дивно, але виявилося, що серед всіх тих яскравих годин радощів та веселощів, оспіваних в студентському гімні та хвилин тяжкого навчання залишилися і спогади, пов'язані з викладачами. Серед них, одними з найцікавіших і найяскравіших спогадів є ті, що пов'язані з Вами. Це спогади про запал, з яким Ви завжди викладали, привчаючи нас критично мислити, спогади про не менш цікаві та важливі "ліричні відступи" та про Вашу підтримку в навчанні. Дякуємо Вам за досвід, який ви допомогли здобути!

Бажаємо Вам і надалі залишатися такою ж чуйною, небайдужою, життєрадісною людиною! Продовжуйте і надалі надихати молоде покоління на пізнання минулого та пильну увагу до сьогодення. Напевно, історія забирає в нас все, але є спогади, які самі стають історією.

З повагою –
Олексій Короткий

БІБЛІОГРАФІЯ

2004

1. Висвітлення теми визволення України у шкільних підручниках з історії України. *Україна в Другій світовій війні: бачення через роки. Матеріали Всеукраїнської конференції, присвяченій 60-річчю визволення України і Перемоги над фашизмом*. Запоріжжя : Просвіта, 2004. С. 101–109.

2005

2. Висвітлення проблеми Голокосту у сучасних вітчизняних шкільних підручниках. *Голокост в Україні у регіональному і загальнолюдському вимірі: Матеріали Міжнародної наукової конференції. Збірник наукових праць.* Львів : Вид-во Національного університету "Львівська політехніка", 2005. С. 136–142.

2008

3. Українська держава П.Скоропадського у сучасних шкільних підручниках з історії. *Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 50.* Частина 1. Херсон : Видавництво ХДУ, 2008. С. 104–112.

4. Сучасний шкільний підручник як історіографічне явище. *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 14.* Рівне : Рівненський державний гуманітарний університет, 2008. С. 317–322.

5. Українська Центральна Рада на початковому етапі Української революції в сучасних шкільних підручниках з історії. *Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету.* Запоріжжя : Просвіта, 2008. Вип. XXIV: Соціальні та національні чинники революцій і реформ в Україні: проблеми взаємовпливів. С. 119–124.

6. Українська Центральна Рада на останньому етапі її історії в сучасних шкільних підручниках з історії. *Науковий вісник Бердянського державного педагогічного університету*. № 1. Бердянськ : БДПУ, 2008. С. 75–84.

2009

7. Трансформація поглядів на моделі української державності XX століття у шкільних навчальних програмах з

історії. *Сіверянський літопис. Всеукраїнський науковий журнал*. 2009. № 2–3 (86–87). С. 128–136.

8. Українська Народна Республіка доби Директорії в сучасних шкільних підручниках з історії. *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: Збірник наукових праць*. Рівне : РДГУ, 2009. Випуск 17. С. 202–206.

9. Д. Донцов на сторінках сучасних шкільних підручників з історії. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя : ЗНУ, 2009. Вип. XXVII. С. 98–101.

2011

10. Методологічні підходи до висвітлення моделей української державності першої половини ХХ століття у шкільних програмах. *Науково-методичний вісник*. Кіровоград : КОІППО, 2011. С. 77–83.

2012

11. Висвітлення процесу входження УСРР до складу СРСР у сучасних шкільних підручниках з історії. *Слов'янський вісник: збірник наукових праць. Серія "Історичні і політичні науки"*. Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету. Вип. 14. Рівне, 2012. С. 9–12.

12. Висвітлення процесу державотворення 1917–1922 рр. у сучасних шкільних підручниках із пропедевтичного курсу історії. *Наукові записки інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України*. 2012. № 2 (58). С. 372–384.

13. Висвітлення державотворчих процесів доби Української Центральної Ради в регіональних шкільних підручниках з історії. *Література та культура Полісся. Збірник наукових праць. Вип. 70. Історико-культурні процеси Лівобережної України в загальноукраїнському контексті*. Ніжин, 2012.

14. Державотворчі процеси 1917–1921 рр. у підручниках з історії рідного краю (Катеринославщина). *Матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю "Придніпровські соціально-гуманітарні читання". Ч. І*. Бердянськ, 2012. С. 74–77.

15. Нові підходи до історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Львів : ЗУКЦ, 2012. 164 с.

16. Теорія і практика запровадження компетентнісного підходу до навчання історії в школі : колективна монографія. Донецьк : ЛАНДОН-ХХІ, 2012. 520 с.

17. Західноукраїнська Народна Республіка у сучасних шкільних підручниках з історії. *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету*. Вип. 23. Рівне, 2012. С. 655-667.

2013

18. Трансформація національної ідентичності українців у радянську та постарадянську добу. *Зб. наук. праць Бердянського державного педагогічного університету "Полікультурна освіта в Україні: історія, сучасність, перспективи"*. Донецьк : ЛАНДОН-ХХІ, 2013. С. 19–22.

19. Державницький підхід як теоретична засада формування змісту шкільного курсу історії України. *Теорія і практика реалізації державних стандартів освітньої галузі "Суспільствознавство" в умовах реформування національної системи освіти*. Миколаїв, 2013. С. 21–23.

20. Радянсько-югославський конфлікт 1948-1956 рр. у шкільних підручниках з історії наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. *Історична панорама: Збірник наукових статей ЧНУ. Спеціальність І-906 "Історія"*. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2013. Вип. 17. С. 154–162.

21. Висвітлення "режиму санації" у Польщі у 1926-1939 рр. у шкільних підручниках з історії. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки*. 2013. № 12 (261). С. 56-60.

2014

22. "Празька весна" в шкільних підручниках з новітньої історії кінця ХХ – початку ХХІ ст. *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ*. Вип. 24. Рівне : РДГУ, 2013. С. 270-274.

23. Висвітлення діяльності Ю. Пілсудського наприкінці 20-х – 30-х рр. ХХ ст. у шкільних підручниках історії. *Література та культура Полісся*. Вип.76. Серія : Історичні науки. № 2. Ніжин, 2014. С. 63-71.

24. Еволюція оцінок історичного феномену "холодної війни" у шкільних підручниках з історії кінця XX – початку XXI ст. *Наукові записки*. Випуск 19. Серія : Історичні науки. Кіровоград : ІВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2014. С. 48–53.

25. Шкільний підручник з історії як об'єкт історіографічного дослідження. *Історія і суспільствознавство в школах України*. 2014. № 4. С. 10–16.

2018

26. Шкільний підручник з історії як історіографічне джерело та інструмент політики пам'яті підходів. *Історичні джерела в українському інформаційному й освітньому просторі: верифікація та інтерпретація: монографія* / Наук. ред. – д.і.н., проф. О. О. Салата. Вінниця : ТОВ "ТВОРИ", 2018. С. 236–250.

27. Історичні джерела в шкільних підручниках з історії: еволюція підходів. *Історичні джерела в українському інформаційному й освітньому просторі: верифікація та інтерпретація: монографія* / Наук. ред. – д.і.н., проф. О. О. Салата. Вінниця : ТОВ "ТВОРИ", 2018. С. 262–291.

Монографії, навчальні посібники

28. Співавтор посібника з грифом МОН:

Баханова С. С. Нові підходи до історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Львів : ЗУКЦ, 2012. 164 с.

29. Монографія:

Баханова С. С. Моделі української державності 1917-1922 рр. у сучасних шкільних підручниках з історії : монографія. Донецьк : ЛАНДОН–XXI, 2012. 248 с.

30. Співавтор монографії:

Теорія і практика запровадження компетентнісного підходу до навчання історії в школі : колективна монографія. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. 520 с.

31. Співавтор монографії:

Історичні джерела в українському інформаційному й освітньому просторі: верифікація та інтерпретація : монографія / наук. ред. – д.і.н., проф. О. О. Салата. Вінниця : ТОВ "ТВОРИ", 2018.

Слово про вченого:

Баханова Світлана Степанівна

(до 60-річчя з дня народження)